

Aan

Staatssecretaris

Deadline: 18 september
2023

nota

Kamerbrief voortgang aanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling

1. Aanleiding

U heeft toegezegd dit najaar een voortgangsbrief te sturen over de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en de aanpak van gendergerelateerd geweld. Deze verstuurt u samen met de minister voor Rechtsbescherming en mede namens de minister van OCW voor de geplande commissiedebatten huiselijk geweld, kindermishandeling en femicide op 27 september 2023.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud en de verzending van bijgaande brief en de bijlagen.

3. Kernpunten

De brief gaat in op de urgentie om blijvend in te zetten op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De brief bevat drie hoofdonderdelen:

- *Kennis over aard en omvang van huiselijk geweld en kindermishandeling en effectiviteit van de aanpak*
- *De voortgang van de aanpak*
- *Specifieke groepen en vormen van geweld*

Belangrijkste en meest actuele onderdelen in de brief:

- o De cohortstudie van het Verwey Jonkeronderzoek waarin gezinnen gevolgd zijn na een melding bij VT. Het onderzoek verschijnt rond 14 september. Dit onderzoek is een herhaling van onderzoek van nov 2020 (kwestie van lange adem). Belangrijkste bevindingen:
 - o Een jaar na melding bij Veilig Thuis is in 21% van de partnerrelaties en gezinnen het geweld daadwerkelijk gestopt. Dit is vergelijkbaar met de vorige cohortstudie uit 2020 (19%).
 - o Het percentage gezinnen waar sprake is van ernstig of veelvuldig geweld neemt af van 85% naar 64% bij de tweede meting. Dit is een significant grotere afname dan in de tweede cohortstudie.
 - o Meer aandacht is nodig voor het soort geweld en de functie van het geweld: goede integrale analyse is nodig om geweld op te kunnen lossen.
 - o Het geweld zet zich door naar de volgende generatie. Er is ook sprake van geweld door kinderen richting hun ouders.

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
TeamC

Opgesteld door

Datum
1 september 2023

Kenmerk
3690521-1053244-DMO

Uw kenmerk

Zaaknummer
1053244

Bijlage(n)
6, maar bijlage 4 ontbreekt
nog omdat dit onderzoek nog
niet is opgeleverd

- Welzijn bij volwassenen is na een jaar niet verbeterd, bij kinderen wel.
- Meer kinderen krijgen hulp t.o.v. vorige studie en hulp is gericht voor volwassenen.

Datum

1 september 2023

Kenmerk

3690521-1053244-DMO

Het rapport bevat ook aandachtspunten voor beleid en praktijk die grotendeels aansluiten bij ingezet beleid: integrale analyse, netwerksamenwerking en plegeraanpak. Daarnaast is inzet gevraagd op tijdige en gerichte hulp om intergenerationeel geweld te doorbreken en gericht op geweld met dwang in partnerrelaties.

- *De voortgang van de aanpak*
 - Meest recente activiteit is de campagne Huiselijk geweld en kindermishandeling die 29 augustus jl. is gestart.
 - Van 2018 – 2022 heeft het programma Geweld hoort nergens thuis een impuls gegeven aan de aanpak. Met de aanpak wordt voortgebouwd op het programma. Onderdelen gericht op de keten worden verder ontwikkeld in het programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. De inzet is nog steeds gericht op het eerder en beter in beeld krijgen van geweld, het bevorderen van samenwerking en activiteiten gericht op het duurzaam oplossen van geweld.
 - In de bijlage is de stand van zaken opgenomen van lopende trajecten. Zo ook over de afschaffing van de wettelijke verplichting Verwijsindex risicojongeren. Hierin zijn de sporen opgenomen van het plan van aanpak gericht op afschaffing en is aangegeven hoe tot afschaffing omgegaan zal worden met de interventieladder interbestuurlijk toezicht. Deze wordt met de aankondiging van de afschaffing van de VIR niet proportioneel geacht. Deze lijn is eerder bij nota d.d. 6 juli jl. door u geaccordeerd.
- *Aanpak specifieke groepen en vormen van geweld.*
 - De aanpak van gendergerelateerd, zoals is aangekondigd aan de Kamer, is opgenomen in de brief en uitgewerkt in de bijlage. Speerpunten van de aanpak zijn:
 - preventie
 - deskundigheidsbevordering
 - het voorkomen van femicide
 - de aanpak van plegers

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

In de Kamerbrief van september 2022 is toegezegd in 2023 ook een voortgangsbrief te sturen over de voortgang van de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Met deze brief komen we tegemoet aan die toezegging. In de brief wordt ook ingegaan op de stand van zaken van verschillende moties en toezeggingen aangaande deze onderwerpen, waaronder:

- de toezegging in reactie op vragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) om de mogelijkheden te onderzoeken om ontspoorde mantelzorg eerder in beeld te krijgen en wat er mogelijk is aan ondersteuning van zowel de mantelzorger als zorgbehoevende wanneer hiervan een melding wordt gedaan bij Veilig Thuis.

- motie van de leden Westerveld (GroenLinks) en Peters (CDA) over de Verwijsindex risicojongeren (VIR).
- Motie van de leden Van der Werf (D66) en Van der Laan (D66) d.d. 3 april 2023 waarin de regering wordt verzocht om met een voorstel te komen om de Landelijke stichting Centrum Seksueel Geweld te versterken
- motie van de leden Van der Werf en Van der Laan (D66) d.d. 24 mei 2023 waarin de regering wordt verzocht een voorstel te doen voor het versterken van de signaleringsfunctie van het consultatiebureau en het handelingsperspectief voor de JGZ-professionals bij vermoedens van seksueel geweld

Datum

1 september 2023

Kenmerk

3690521-1053244-DMO

Specifiek aandacht in de brief is er voor de aanpak gendergerelateerd geweld. Politiek draagvlak voor een specifieke aanpak gendergerelateerd gedrag komt vanuit verschillende politieke hoeken:

- De motie van de leden Van der Staaij (SGP) en Buitenweg (GroenLinks) d.d. 30 januari 2020 waarin de regering wordt verzocht, bij het bieden van bescherming tegen stalking en bedreiging, uitdrukkelijk rekening te houden met het verhoogde risico van vrouwen op geweld na het verbreken van een relatie en te bevorderen dat hieraan in richtlijnen aandacht wordt besteed.
- Het lid Van der Werf (D66) heeft tijdens mondelinge vragen op 7 februari 2023 aan de minister van Justitie en Veiligheid aandacht gevraagd voor het voorkomen van dodelijk geweld tegen vrouwen, sneller ingrijpen en om onderzoek naar de oorzaken van femicide.
- De leden Mutluer (PvdA), Ellian (VVD), Kuik (CDA) en Ellemeet (GroenLinks) hebben in een motie d.d. 20 april 2023 de regering verzocht om een internationaal rechtsvergelijkend onderzoek te doen met betrekking tot de afzonderlijke strafbaarstelling van psychisch geweld en de Kamer te informeren over de uitkomsten hiervan, onder meer overwegende dat femicide een groot probleem is in Nederland.
- Op 8 juni 2023 vond een rondetafelgesprek over femicide plaats in de Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid. Daarin stelden leden van D66, PvdA, CDA, VVD en JA21 vragen aan hulpverleners, beleidsmakers, ervaringsdeskundigen en wetenschappelijke experts. Op 27 september a.s. vindt een commissiedebat Femicide plaats in dezelfde Kamercommissie (met de minister voor Rechtsbescherming).

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is niet alleen een verantwoordelijkheid van de rijksoverheid. De samenwerking met de VNG en gemeenten en met organisaties vanuit het sociaal én veiligheidsdomein is cruciaal. Maar zoals ook de focus is van de campagne Huiselijk geweld en Kindermishandeling, heeft de samenleving ook een belangrijke taak. De inhoud van deze kamerbrief laat zien wat er nodig is om de samenwerking met elkaar te versterken.

c. Financiële en personele gevolgen

- Niet van toepassing

d. Juridische aspecten haalbaarheid

- Niet van toepassing

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De inhoud van de brief is binnen VWS afgestemd met de directie Jeugd en op diverse onderdelen zijn de relevante collega's geraadpleegd.

Datum

1 september 2023

Kenmerk

3690521-1053244-DMO

Interdepartementaal is de brief ambtelijk afgestemd met J&V en OCW. De brief wordt mede ondertekend door de minister voor Rechtsbescherming en mede namens de minister van JenV en MOCW verstuurd en zal bij beide departementen tegelijkertijd met VWS worden afgestemd in de lijn.

Op de verschillende onderdelen is met de relevante veldpartijen afgestemd. Aan de VNG wordt de eindversie van de brief tegelijk met de lijn voorgelegd, maar zijn losse onderdelen al eerder afgestemd.

f. Gevolgen administratieve lasten

Niet van toepassing

g. Toezeggingen

In de Kamerbrief over de voortgang Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van september 2022 is de toezegging gedaan ook in 2023 een Kamerbrief over de stand van zaken van de aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling aan de kamer te verzenden. Met deze brief komen we aan die toezegging tegemoet.

h. Fraudetoets

Niet van toepassing

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer